

POLITICO: BRUSEL O SLOVENSKU: Príliš malí, aby robili väčšie problémy

- CZ24 News | 27. října 2023

EU: Slovensko má novú vládu. Robert Fico je štvrtýkrát premiérom. A Maďarsko a Slovensko momentálne tvrdia, že nebudú posilať zbrane na Ukrajinu. Často sa veľmi kriticky stavia aj k EÚ. Maďarský premiér Viktor Orbán prirovnal EÚ k Sovietskemu zväzu. Čo na to hovoria diplomati v EÚ? A môže spolupráca Maďarska a Slovenska predstavovať problém? Diplomati v Bruseli odpovedali, že Slovensko je na robenie problémov veľmi malé a Orbán v skutočnosti tolko problémov nerobí. Slabé miesto EÚ však vraj tkvie v jej celkovej geopolitickej sile.

Bruselský server Politico si položil otázku, akú úlohu teraz môžu v EÚ hrať dvaja premiéri Viktor Orbán a Robert Fico, ktorí sa stavajú kriticky k poskytovaniu pomoci Ukrajine aj k ďalším veciam. Diplomati sa vraj zhodujú, že obaja páni môžu EÚ „škodiť“ len obmedzene.

Nemôžu si dovoliť robiť v Bruseli problémy

„Slovensko je taká malá krajina, že to sotva niečo zmení,” povedal predstaviteľ EÚ. „Slovensko má sotva nejaké páky. Potrebujú svoje kohézne fondy a dobrú vôľu EÚ, v skutočnosti si nemôžu dovoliť robiť v Bruseli problémy. Pre Orbána je oveľa dôležitejšia strata Poľska ako spojenca v otázkach právneho štátu, ktoré malo vďaka svojej veľkosti skutočný vplyv.“

Jeden z francúzskych diplomatov však serveru ukázal, že aj Orbán síce veľa hovorí a neváha si potriasť rukou s ruským prezidentom Vladimirom Putinom, ale nakoniec vidíme, že rozhodnutia strán Ruska a Ukrajiny bývajú nakoniec prijaté jednomyselne. Vráťane sankcií proti Rusku a podpory Ukrajine. **„A to je to, na čom by sme mali trvať,”** zaznelo od diplomata.

V Bruseli však panujú hlboké obavy z Orbána

Ale aj tak údajne v Bruseli panujú hlboké obavy z prorúskej orientácie oboch predsedov vlád. Padajú otázky, či je správne, zdieľať s Maďarskom najrôznejšie informácie, keď existujú pochybnosti, či by sa Orbán nestaval priaznivejšie k Moskve ako k Bruselu.

„Keby som bol na mieste Ukrajiny, necítil by som sa pohodlne a nechcel zdieľať žiadne plány, kým bude (Orbán) v miestnosti,” povedal jeden z vysokých diplomatov pod podmienkou zachovania anonymity.

Podobne priamočiary bol aj Anton Hofreiter, predseda výboru pre európske záležitosti nemeckého parlamentu zo strany Zelených.

„Správanie Viktora Orbána poškodzuje Európsku úniu. Zatiaľ čo maďarský premiér neustále uráža EÚ, vrhá sa na autoritárske režimy výhradne v nádeji, že priláka nové prostriedky pre svoj klientelský systém. V tejto situácii by bolo osudné uvoľniť zmrazené finančné prostriedky maďarskej vláde,” povedal. **„Musíme mať jasno: V čase, keď Rusko používa hybridné vojnové prostriedky aj proti štátom Európskej únie, sa Viktor Orbán stále viac stáva bezpečnostným rizikom pre Európu.”**

Orbán v náručí Putina

Po Orbánovom objatí s Putinom v Číne zvolal washingtonský veľvyslanec v Budapešti David Pressman zhromaždenie veľvyslancov NATO v Maďarsku a povedal, že USA oznámili Maďarsku „oprávnené bezpečnostné obavy“. „Je znepokojujúce, že sa Maďarsko rozhodlo kontaktovať Putina týmto spôsobom,“ povedal Pressman maďarskej odnoži Rádia slobodná Európa/Rádia sloboda.

Litovský minister zahraničia Gabrielius Landsbergis povedal Politico, že Európa si musí „začať všímať“, čo sa deje. „Mlčanie môže byť považované za súhlas so situáciou, takže si myslím, že to začína tam – máte rozhovor medzi nami, kde súhlasíte, že je to problém,“ povedal.

V tejto chvíli Orbán blokuje poskytnutie ďalšieho balíka pomoci Ukrajine, ale ako už bolo povedané, diplomati sa zhodujú, že Orbán toho síce veľa nahovorí, ale nakoniec koná v zhode s ostatnými partnermi v EÚ. Vzhľadom na vojnu na Ukrajine a v Izraeli sa vraj navyše problém s Orbánom javí ako druhotný problém.

Dve vojny Európu vyčerpávajú

Server Politico upozornil, že Orbán stojí na vedľajšej koľaji už preto, že nie je isté, či má EÚ dosť sily venovať pozornosť dvom vojnám – na Ukrajine a v palestínskej Gaze. „Je jasné, že konflikt na Blízkom východe vrhá trochu tieň na to, čo sa deje na Ukrajine,“ povedal v stredu belgický premiér Alexander De Croo.

„Napriek ambíciám predsedníčky Európskej komisie Ursuly von der Leyenovej vytvoriť z EÚ „geopolitickú“ veľmoc, tieto dva konflikty testujú limity zahranično-politického dosahu EÚ, najmä keď európski lídri majú problém zladiť svoje postoje voči Izraelu,“ napísal server.

Dodal tiež, že zatiaľ čo v prípade Ukrajiny EÚ postupuje jednotne, v prípade Izraela už je to inak. Už kvôli tomu, že sa niektorí európski politici obávajú tvrdých stretov na domácej scéne medzi niektorým propalestínskym orientovanými občanmi, proizraelskou skupinou a bezpečnostnými zložkami.

Teroristické útoky na pôde EÚ

Nedávne teroristické útoky vo Francúzsku a Belgicku navyše ukázali, že v spojitosti s konfliktom na Blízkom východe môže **dochádzať k teroristickým útokom aj v Európe**. Olej do ohňa navyše prilial generálny tajomník OSN Antonio Guterres, ktorý poznamenal, že útok Hamasu proti Izraelu zo 7. októbra **„sa neudial vo vzduchoprázdne“**, čo vyvolalo zúrivé reakcie Izraela. Ten dokonca požiadal o odvolanie Guterresa.

Analytik Luigi Scazzieri z Centra pre európsku reformu varoval, že pre EÚ bude ťažké venovať pozornosť ako Izraelu, tak Ukrajine. **„Príbeh, že sa EÚ previnila dvojakým metrom a pokrytectvom, bude silnieť, ako bude počet mŕtvych civilistov v Gaze stúpať,“** povedal Scazzieri. **„To sťaží dosiahnutie konsenzu pre Ukrajinu na medzinárodných fórach.“**

Prioritou zostáva Ukrajina

Predovšetkým Poliaci a obyvatelia Pobaltia obracajú pozornosť svojich partnerov späť ku Kyjevu.

Konflikt v Izraeli **„odvádza pozornosť“**, povedal v pondelok novinárom litovský minister zahraničia Gabrielius Landsbergis pred zasadnutím ministrov zahraničia EÚ. **„Pokiaľ ide o priority, rozhodne je prioritou Ukrajina, je to hlavný konflikt, je na našich hraniciach... Nazval by som to matkou všetkých konfliktov 21. storočia,“** povedal.

[ZDROJ](#)